

ಬಯಲು Bayalu ....a space of our own

Issue No.: 59

Karnataka Field Institutes

JULY - 2017

Contents

Breaking the silence	3
ಮರೆಯಲಾರದ ಏರಡು ನೆನಸುಗಳು	
Towards all round destruction???	7
Pleasure of Pain!!!	9
ಪೆಣ್ಣೆಂದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೇ? (ಅವಳ ಅಂತರಂಗ ಬಲ್ಲವರಾರು?)	. 11
आयी बारिश आयी बारिश	. 12
MEMORIES	. 13
ಮುಖವಾಡ ಕಿತ್ತೊಗೆದ ಮೇಲೆ	. 14
.ಅಭವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ಮಾಯೆ !!	. 15
.ಕನಸುಗಳ ಬೆನ್ನೇರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆ?	. 16
.To Chew or Swallow Whole: The Problem with Simplification	. 18
RENAISSANCE	. 19
	Towards all round destruction??? Pleasure of Pain!!!

My village is disturbed, anxious and uncomfortable. Recently in the nearby town it witnessed a communal riot. We are not new to communal disturbances; we had witnessed a lot of communal disturbances in the recent past. But, the recent one was very different. Two youths were killed in that. Youths from two different communities. The most disturbing thing was the glorification of the violence. The second youth's death/murder was celebrated openly by a huge group of people. It was the procession of men carrying the body of the deceased. In that the sloganeering men were dancing. Then carrying their leader on their shoulders. It was in contrast to the mourning of the relatives of the deceased. I think the leader even made a speech.

The media spoke to the father of this murdered youth. He was a sad person, shocked and responded saying, "I don't want anything. I want my son. Nobody was able to save him. Leave me alone." The media gave all sorts of hyper news in those days. But, the fact is that the youth after being attacked and was in a pool of blood, when many were viewing the scene and clicking pictures, it was an auto-rickshaw driver of the "other" community who took him by his auto to a hospital for treatment. He was from the so called "opposite community". No media reported and glorified this story. A human interest story which had the potential to halt the frenzy for fight and violence, and bring peace in that disturbed situation was neglected.

Let me also tell you that this is the same place where a strong struggle for workers unity was fought and won against the exploitative beedi industry owners and contractors. This is the place which elected a left MLA who was influential in Devaraj Urs government, who contributed significantly to the "land to the tiller" act. A very strong people's movement was being built in this place. What happened in this place known for communal harmony? We have places of worship where both the communities go to pray. We have sacrifices offered from villages to the shrines of both communities with equal respect and reverence. What happened?

There are plenty of analysis on why a communal riot happens. They point towards so many reasons, mainly economic and political. The studies on the riots say that most of the communal riots are planned and executed. Executed with political and economic interest. But, it also points out another very revealing fact that the group involving in flaring the sentiments is always very small. How come it grows to such an alarming tragedy? All the studies points to the involvement of in the fringe people, the unemployed lumpens and the anti-social elements.

The most crucial element which flares the violence in communal riots is the silence of the majority. The people, ordinary people, who does not want violence, do not do anything. They just let it happen, let it go, let it pass. They avoid it, they run away from it, with reason, but, that silence of the majority is the killer. Should we be silent?

All major personalities of the world who worked towards harmony of the society have proactively involved in the grassroots with the people in stopping the hatred and violence. They worked towards the harmony of the people. There is no other way. There is no short cut. We will have to break this silence and get involved. We need to work with people exposing the lies. Exposing the propaganda that one community is a threat to the other community. We need to start speaking in person and in open. We need to get engaged with people. And in our engagement we need to start this conversation. Without fear and with confidence.

We need to bring people together and show that we are not born to fight each other. The nature of the Nature is cooperation and helping each other. We need to start participating in forums, platforms, public spaces and demonstrate what we believe. We need to reflect on our beliefs and sharpen it. We need to

ಅಭವೃದ್ಧಿಯ ಸರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರ್ಥ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಮಹತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ರೂಪದಲ್ಲ ವಿವರಿಸುವ ಒಂದು ವರ್ಗ, ಅದನ್ನು 'ಸರಿಕಲ್ಪನೆ'ಯ ರೂಪದಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಬಗೆ ಇಂದು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಆಳ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯುವ ಹಂತದಲ್ಲ ಉಂಬಾಗುವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು 'ಶಿಕ್ಷಣ' ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈಗಾಗಲೇ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಜ್ಞಾನಕೋಶಗಳನ್ನು ತಿಆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಯ ವಸ್ತುವೊಂದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಅದರ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಅಂತಃಸ್ತ್ವವನ್ನು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಶೋಧಕರೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಒಳನೋಟದಿಂದ ಕೆಲವು ನಿರ್ಧಾರಿತ ಹೇಳಕೆಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಹೇಳಕೆಗಳು, ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲ, ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯಂತೆ, ಸಮಷ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ಚೌಕಟ್ಟನಲ್ಲ ಮಾತ್ರವೇ ಪರಿಗಣಿಸಿಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಿಂದ ಹೊರಟ ಇಂತಹ ನಿರ್ಧರಿತ ಹೇಳಕೆಗಳು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿರಬಹುದಾದ ಅವಕಾಶಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಸ್ತರಗಳ ಚಿಂತನೆಗಳಗುಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪೂರಕವಾಗಿ ಆ ಹೇಳಕೆಗಳಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲ, ಸಂಶೊಧನೆಯೇ ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುವ ಸಂಭವವೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಜನತೆಯಲ್ಲ ತಿಳವಳಕೆಯ ಅರಿವನ್ನು ವೃದ್ದಿಗೊಳಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನೈಜ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಔಪಚಾಲಿಕ ಪೂರಕ ಸಮಾಜದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿವೆಯೇ? ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಸಲಿಸುವ ವಾಹಕಗಳ 'ಅಭಿವೃದ್ಧಿ'ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇಂದು ಇದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲ; ಅದು ಪ್ರಗತಿ, ಎಂಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಎನ್ನುವುದು ಮುನ್ನಡೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಮುನ್ನಡೆ ಅಥವಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಬಲ್ಲುದು.

ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲ ಚಿಂತಿಸುವುದಾದರೆ, ಮೂಲಭೂತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಕರಗಳು ಇಂದು ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮಾಜದ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿ ಫಟಕಗಳೂ ಆತನ ನಡವಳಕೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿತವಾಗುವುದರಿಂದ, 'ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ'ವು ಸಮಾಜದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗೆಗೆ ಮುಖವಾಣಿಯಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಔಪಚಾರಿಕತೆಯಿಂದ ಅನೌಪಚಾರಿಕತೆಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಮಾಜಮುಖ ಚಿಂತನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಗೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಸಮಾಜದಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟ, ಸಮಾಜದಿಂದಲೇ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿ, ಸಮಾಜದ ಕಡೆಗೇ ಸಾಗುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಿದಾಗಲೇ, ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಆ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟುಗಳು, ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಸಂಭವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಚಲತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗೆಗೆ, ಆತ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲ, ಅದು ಆತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಸುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಋಣಾತ್ಮಕವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲ ಅರುವ ಸಂಭವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಒಬ್ಬೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಕ ಸಂಶೋಧಕರು ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪಾಲ್ಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲ ಅನೇಕ ನೆನೆಪುಗಳರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲ ಕೆಲವು ನೆನಪುಗಳವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲ ಕೆಲವುಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಖುಷಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನೋವು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ಮರೆಯಬಾರದ ನೆನಪೆಂದರೆ ನಾನು ಚಿಕ್ಕವನಿರುವಾಗ ಅಂದರೇ ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿರಬಹುದು. ಒಂದು ದಿನ ನಾನು 6ನೇ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಶಾಲೆಯ ಸುತ್ತಅರುವ ಮೈದಾನದ ಸ್ವಜ್ಞತೆಗಾಗಿ ಮನೆಯಿಂದ ಸಲಕೆ (ಗ್ವಾರಿ), ಕುಡಗೋಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತರಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳದಂತೆ ಬಹಳ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಯಾವ ರೈತನಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಸಲಕೆ(ಗ್ವಾರಿ)ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋದೆವು. 7 ನೇ ತರಗತಿಯ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಕುಡುಗೋಲನಿಂದ ಕಸವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇ ನಾವು ಸಲಕೆಯಿಂದ ಕಾಲುವೆ ಸ್ಟಚ್ಛಗೊಳಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಯಾರೋ ನೋಡದಯೇ ನಾಗರ ಹಾವಿನ ತುದಿ ಬಾಲವನ್ನು

ಕತ್ತರಿಸಿಜಿಟ್ಟದ್ದೇವು. ಆ ಬಾಲದ ತುಂಡು ಕಸದ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲ ಕಂಡರು ಯಾರೋ ಕತ್ತರಿಸಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಜೋತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಯದಲ್ಲಯೇ ಇದ್ದೇನು ಎಲ್ಲ ಗಮನಹರಿಸಿದರು ಅಲ್ಲ ಹಾವೂ ಇಲ್ಲರಬಹುದೆಂಬ ಭಯದ ಭಾವನೆಯಿತ್ತು. ಮದ್ಯಾನ್ಲ ಆಟ ಆಡಿದೇವು. ಸಂಜೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲ ನನಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸನ್ನಿವೇಶ ಎದುರಾಯಿತು. ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲರುವ ಹುತ್ತದಲ್ಲ ನಾವೂ ಆ ದಿನ ಒಂದು ನಾಗರ ಹಾವನ್ನು ಭಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೊರಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ನನಗೆ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಎಲ್ಲರು ಅದು ನಿನ್ನನೇ ನೋಡುತ್ತಿದೆ ಮಾತುಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಭಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದವು. ನಂತರದಲ್ಲ ಹಾವಿನ ದ್ವೇಷ ಹೆಚ್ಚು ಅದು ಮನೆಗಾದರು ಬಂದು ಕಡಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂದಿನ ಭಯದಿಂದ ನನ್ನ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹಾವನ್ನು ಹೋಡೆದದ್ದು ನನಗೆ ಈಗಲೂ ಇನ್ನು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ನನ್ನದು ಅವಿಭಕ್ತ

ಕುಟುಂಬವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಒಡನಾಟ ಹೆಚ್ಚು ಅದರ ಜೋತೆಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನನಗೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಅವರು ಪ್ರತಿದಿನ ಊಟ, ತಿಂಡಿ, ದೇವರ ಪೂಜೆ ಜೋತೆಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಡವಿಗೆ ಹೋಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಜೋತೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೇ ಮುಂದಿನ ಫಟನೆಗೆ ಅದು ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ನಾವೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೊಲದಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಶೇಂಗಾವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನವರು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲ ಹೋಲಕ್ಕೆ ಮಿಕ (ಕಾಡುಹಂದಿಗಳ) ಕಾಟಕ್ಕೆ ಹೋಲದಲ್ಲ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಾಯಲು ಹೋಗಿತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಯಾರು ರಾತ್ರಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಹೋಗದೆ ಜಗಳ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ನಾನೇ ಅಳುತ್ತಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟೇನು. ನಾನು ಆಗ ಏಳನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ ರಾತ್ರಿ 9 ಫಂಟೆಯ ಸುಮಾರು ಅದರಲ್ಲು ಅಮವಾಸೆಯು ಇನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಇರುವುದರಿಂದ ಕತ್ತಲು ಬೆರೆ. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಉಟದ ಗಂಟು. ಕೈಯ<u>ಲ್</u>ಲ ಒಂದು ಬ್ಯಾಟರಿ ಹಿಡಿದು ಅಣ್ಣಂದಿರ ಮೇಅನ ಸಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಮೇಅನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೋರಟೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರಕ್ಕೆ ಹೋದ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಸದ್ದು ಕೇಳದರು ಭಯವಾಗಹತ್ತಿತು. ತಿರುಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಕನಿಷ್ಟ 2ಕಿ.ಮಿ. ಗುಡ್ಡದ ದಾರಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳತ ನವಿಲುಗಳು ನನ್ನ ಬ್ಯಾಟರಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಮರದಿಂದ ಹಾರಿದರು ನನಗೆ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಭಯ. ಹಾಗೆ ಭಯದಿಂದಲೇ ಹೋಲದ ಬೋರಿನ ಮನೆ(ಪಂಪಿನ ಮನೆ) ಇರುವ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಬಾವಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲ ನೀರಿನಲ್ಲ ಇಳದು ದಾಟಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲ ಮರದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕ್ತಿಗಳ ಹಿಂಡಿರುವುದು ನನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ನೀರಿನ ಹಂಚಿನಲ್ಲ ಹಾವುಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಮೋದಲು ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಟರಿಯ ಗಮನ ನೀರಿನ ಮೇಲತ್ತು. ನಾನು ನೀರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟೇನು ಅಷ್ಟರಲ್ಲ ಏನೋ ಪಟ–ಪಟ ಪಟ–ಪಟ ಸದ್ದು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲ ಎದೆಯಲ್ಲ ಏನು ಡವ–ಡವ ಆ ಭಯದಲ್ಲ ನೀರಿನಲ್ಲ ಜಿದ್ದು ಎದ್ದು ದಡವನ್ನು ಸೇರಿದೇನು. ತಕ್ಷಣವೇ ನನಗೆ ಬೆಳಕ್ಕಿಗಳ ಹಾರಿದ ಸದ್ದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದರೂ ಮೈಯಲ್ಲಾ ತೋಯ್ದು ತಂಡಿ(ಚಳ)ಹತ್ತಿ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನವರು ಎದುರಿಗೆ ಕಂಡರು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬ್ಯಾಟರಿಯ ಬೆಳಕನ್ನು ಅವರ ಕಡೆ ಹಾಯಿಸಿ ಕರೆದು ಅಲ್ಲಯೇ ಇರುವ ಱಿಕಮಲ್ಲು(ಬತ್ತದ ಹುಲ್ಲ)ನ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡ ನೆನಮ. ಈ ನೆನೆಮಗಳು ನನಗೆ ಸದಾ ನೆನೆಪಿರುವ ನೆನಪಾಗಿವೆ.

We all say that our society is undergoing a lot of development! True isn't it? Almost everything that we may wish for is available in the markets today. We enjoy numerous products which satisfy our five senses. How come In spite of all this we also see a number of problems all around us? Some countries are still underdeveloped for example Somalia in Africa. One may understand the problems faced by these countries due to their underdevelopment. One may also understand the problems faced by certain developing countries such as India. But then, how come the developed countries too have many problems of their own. Take the example of the US or the UK. They are the models of development. But, the people in such countries are not satisfied / content. They suffer from fear and stress. Some of them even have nightmares that some gun wielding crazy person will shoot them dead. People are afraid to go out after sunset. People in some

countries are afraid that some nuclear strike may reduce them to ashes. They also suffer from the hazards of pollution. They have lot of insecurities about their future. Many of them suffer from heart disease, blood pressure, cancers etc. The percentage of single parent families is rising due to increase in divorces. Due to neglect by the elders the children become depressed and resort to bad habits, addictions and violence.

The social life of people in developed countries is disturbed due to many problems. Riots, murders and accidents are an everyday occurrence. The huge multinational corporations often pose a big challenge to the governments of these developed countries. Often the decisions taken by these governments are dictated by the bosses of these MNCs. There are lot of inequities in the so called developed societies.

Take for instance Japan and the US. Japan is said to be economically more stable than the US. The Japanese workers are said to be more sincere and diligent than any other in the world. But continuously working like a machine for long hours makes them overstressed. They resort to addictions. Some of them suffer from schizophrenia or split personalities. Thus, the incidence of suicides due to mental stress is higher in Japan than in the US.

It is said that it is impressed upon the minds of Japanese children and youth that their country has to remain at the forefront of global competition in all the fields of human endeavour. The enormous stress that this puts on the tender minds of young children leads them to commit suicides. We often read about instances of students killing their competitors in school or attacking their teachers in the so called developed countries.

On one hand we see the decline of regard for moral values in the society and on the other we see the immense depletion in the quality of our environment and the degradation of natural resources. Our so called development is based on mere material progress and physical growth. More consumption implies more development. And the craze for achieving this development has led to mindless exploitation of natural resources and destruction of habitats leading to endangering of wildlife and pollution of all sorts. Pollution

of air, water and soil has serious implications on the health and survival of all living beings including humans. It is well known already that the emission of certain pollutants has caused the thinning of the ozone layer and there is an increased incidence of different types of cancers. Over emission of greenhouse gases has caused global warming. It has disrupted the natural cycles and caused loss of biodiversity.

On one hand we see that the per capita income, the consumption levels or the GNP of countries is increasing and with it we see that on the other hand violence, exploitation, suicides, accidents, divorces, degradation of resources and pollution too are increasing. If we probe deeper we may come across more problems plaguing our society and each problem may be the subject matter of a serious research paper or perhaps one may write a book on each one of them.

Now, the question that comes to our mind, naturally, is that when there are so many problems inside, outside and around us "how we can say that our society is undergoing development?'- Just because our resource consumption is increasing? Or because our per capita consumption is increasing? Or just because our GNP is steadily rising? Then what about the increasing metal stress? Increase in addictions? Increase in violence? Increase in divorce cases? Increase in sexual exploitation? Degradation of natural resources? Increase in pollution? Loss of biodiversity? One has to agree that these are the fruits of our present model of development. There is a need to seriously reconsider our idea of development and reflect upon the benefits and hazards of our present model of development.

Unfortunately, steady rise or fall in GNP seems to be the only available and accepted yardstick of measuring development. Because of this an increase in GNP implies development. We do not care to see how the GNP increased, what problems arose of it and so on. A bitter truth is that we cannot measure the problems. We may calculate the numbers of incidences of suicides, murders, exploitation etc. but it is not easy to measure the stress and the violence. This is a complex challenge for us. Many economists and social scientists are realizing the gravity of the problem and are regretting that we are painting an unrealistic picture of a so called developed society using a lame yardstick.

It seems that in the name of development we are heading towards all round self-destruction. To avoid this we need to stop equating development with mere consumption. We need to realize that consumption is one of the means to pacify our needs and desires and not an end in itself. We need to realize that the happiness we derive out of thoughtless consumption is short lived. If we fail to do this now we may have to regret later.

Pleasure of Pain!!!

-Niranjan Sarvade

At a first sight don't think this is a story of **Devdas**. Leave! Let me start and you shall know.

Addiction is always associated with pleasure. It is stated as the iterative act of action that pleases the senses and mind. We have seen people addicted to drugs, to sleep, to laziness, to food, to alcohol, to other beverages, to exercise and so on. In general to something that makes them feel relaxed and good.

The new addictions are now in view are of selfies, smartphones, internet, social media and few others.

But the addiction to pain perplexes me. The addiction to the action that gives pain seem to me as a taboo. Yes, the addiction that I am talking is associated with the pleasure due to pain. The pain that comes through the punishment, has intrigued and left me breathless.

As an associate, the school visit was on my part. I have been in contact with private school children in my past and have always learnt that punishment is a painful and rather dreadful sensation. I have been undergoing punishments of all intensities and grades for years. I have been naughty all the life, for which I shall never regret unless due to punishments. Coming back to the incident that made me write this.

As I was mentioning of the school visits, I used to go to a rural school (I don't like to disclose the details) where the strength of each class exceeds 40. Few class even had 50 and above. The incident so happened, I was engaging students with science in the morning class. The children were happy and fresh. Everything was calm and happy. Amid this beauty and joy of learning suddenly we heard a scream "No! Sir Please don't! I beg pardon" - a student was harsh-fully getting beaten up by a teacher. The teacher held the child with one hand, let him hang and used a raw stick freshly cut from the trees. The child was screaming and begging pardon mentioning that the mistake shall not be repeated.

The teacher kept it on for a while. I intervened and tried to stop this abiotic behaviour. Even after my intervention to stop him he didn't. My heart rugged under the bones and muscles, the breath was swift and the body shivering.

For is as a saying "Which goes around, comes around" or "As you sow, so shall you reap" comes to mind when one learns that the trees that gave teacher the raw, fresh and wonderfully elastic stick; fit for thrashing was or is part of the tree that the children have been planting along years. Is that the way the "Karma" works. I was wondered to see the parents of the child standing beside with anger. Wondered because even the parents of the child that got the whoop, were encouraging teacher to use his physical strength against the child for his innocent mistake of missing a class.

The story takes a twist when on same afternoon I entered a class and asked whether they would not like to oppose the teacher or parents who punish them. The answer literally baffled me; "ADDICTED SIR!!! We will never be disciplined and learning unless we are punished. You won't punish at all. If you leave we will grow undisciplined and remain unlearned. Without out punishment we won't feel the school." To them punishment is a must for civilized behaviour.

The questions were so questioning me about how has this seemed to the children? Is it due to the years or even decades or centuries of practice of teachers leading to a change in genetic level that made this innate? Even a child of class one was with this thought. The very thought of punishment has always been dreadful and horrible to me. But the children of the public school here left me no less astonished, baffled and regretful for the thing that I have never thought of.

Later as the time passed I got the chances to hear from children requesting even me to beat them. This frequented when I remained soft and calm without whooping them even under the noisy environment. The addiction to pleasure of pain or the habit of cruel punishment, remained so until interaction with students about to revisit and check whether they really need punishment? Can't they be disciplined (as community there calls it) without punishment? Is punishment the compulsion for learning?

The interaction might have put the students in thought but their helplessness is accounted by teachers and elders. They might have thought what my thought and statements are worth of when a teacher of so much acquaintance and even their own parents afford it.

The complaint might work for a single teacher but the scenario will remain all over the country. I feel law and order are for those who are irrational. Teachers are rational. How shall we help defeating the evil of punishment with no foul to the one who is practicing it?

ನಾವಿಂದು 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಇಂದು ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ದೈತ್ಯನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗುವ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮುಗಿಲೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಗಗನಚುಂಬ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿವೆ, ಕ್ಷಣಾರ್ಥಮಾನದಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆ ಯುಂದ ಒಂದೆಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಸಾರಿಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳವೆ. ಮುನುಷ್ಟನ ಮನದ ಮಾತನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಕಡೆ ಕೂತು ಕೇಳುವಷ್ಟು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತು ಇಂದು ಎಷ್ಟೇ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ನಂಜಕೆಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರು ದಾಮಗಾಲು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಜಡಿಸಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವಲ್ಲ ನಾವು ಸೋಲುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್೯೮ ರಂದು ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವಲ್ಲಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸೀಮಿತ ಗೊಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವಳಲ್ಲರುವ ಅಪಾರವಾದ ಶಕ್ತಿ –ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗೌರವಗಳನ್ನು (ಹೆಣ್ಣು ಸಹನಾಮೂರ್ತಿ, ತ್ಯಾಗಮಯಿ) ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವಳನ್ನು ಕಟ್ಟಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನರ ನಂಜಕೆ–ನಿಲುವುಗಳು ಹೇಗಿತ್ತು? ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಮನು ತನ್ನ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಯಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೀವನದ ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳದ್ದಾನೆ "ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟದಾಗ ತನ್ನ ತಂದೆ–ತಾಯಿಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲ, ಮಧುವೆ ಯಾದ ನಂತರ ಗಂಡನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲ, ವೃದ್ದಾಪ್ಯದಲ್ಲ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲರಬೇಕು" ಎಂದು. ಅವಳ ಬದುಕು ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಕಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಅವಳಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿರಲಲ್ಲ. ಭಾರತದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲೇ ಆದಂತಹ "ನಿರ್ಭಯ" ಪ್ರಕರಣವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸುರಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎಸೆದ ನೇರ ಸವಾಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲ ಬಹುತೇಕ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕೆಳವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಗಾರ್ಮೆಂಟ್ಸ್, ಮನೆಗೆಲಸ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳಗೆ ಹೋಗುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಗಂಡನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಡೀ ಮನೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳು ಮನೆಯ ಒಳಗೂ ಮತ್ತು ಹೋರಗೂ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಾಹಿರಾತುಗಳು, ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲ ಅವಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸರಕು ಮಾತ್ರ. ಅಲ್ಲ ಅವಳ ದೇಹ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣ ಮಾಡುವ ವರ್ಗವೇ ಇದೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಭೋಗದ ವಸ್ತುವಾಗಿಯೇ ನೋಡುವ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಅವಳನ್ನು ಒಂದು ಮನುಷ್ಯನಳನ್ನಾಗಿ ನೋಡಲು ಸಿದ್ದವಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಬಹಳ ಜನರು ತಮಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಗು ಜನಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊರೆಯಾಗಿಯೇ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವಳಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಿದರೂ ಅವಳು ನಮಗೆ ದುಡಿದು ತಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಗಂಡನ ಮನೆಯವರನ್ನು ಸಾಕಲು ಅವಳಗೆ ನಾವೇಕೆ ಓದಿಸಬೇಕು?! ಎಂಬ ಮನೋಧೋರಣೆ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅವಳನ್ನು ಮಧುವೆ ಮಾಡುವುದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಹೊರೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತೀರ ಹಿಂದುಳದಿರುವ ಹಳ್ಳಗಳ ಜನರ ಮನ್ಥುತಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಮನ್ಥುತಿಯು ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಅಂಗಾನುಪಾತದಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. 201ರ ನಮ್ಮ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತೀ 1000 ಪುರುಷರಿಗೆ 940 ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಹೆಣ್ಣು ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ ಹೆಗ್ಗೆಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಸಮಾಜ ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರಿದರೂ, ಆಧುನಿಕವಾದರೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದಲ್ಲ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅವಕು ಹಿಂದುಳದಿದ್ದಾಳೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುನ್ನಲೆಗೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಕೆನ್ನಾಲಗೆಯಿಂದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಲುಸುವಲ್ಲ ಸೋಲುತ್ತಿದೆ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ 74.O4% ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಭಾರತದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಜನರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲ ಸೋಲುತ್ತಿದೆ.

ಅತ್ಯಾಚಾರ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಕಿರುಕುಳ, ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಗಳಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲ ಆಶಯ ವಾಗಿರುವ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಶತಮಾನಗಳು ಬೇಕು? ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಪ್ರಜೆಯೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

बादलों का साथ छोढ़ कर हवा के साथ रास्तों को मोड़कर लेकर अपना प्यार नदियाँ भरने जीव-जंतुवों को मिल सागर से मिलने आयी बारिश आयी बारिश ॥ १ ॥ पेड़ों को फलने के लिए फूलों को खिलने के लिए प्राणियों को आहार देने के लिए आयी बारिश आयी बारिश ॥ २ ॥

प्रेमियों को मुग्ध करने बाल-बच्चों को नचाने वयस्क को अपनी बीती यादें को जगाने आयी बारिश आयी बारिश ॥ ३ ॥ सूखें को हरियाली में बदलने आयी-आयी बारिश फिर से बादल बनने आयी बारिश आयी बारिश ॥ ४ ॥

Old papers sold!

Latest news of yesterday

Bartered

For a mere hundred!
Weighed and discarded.
But old school dogmas
Lay embedded
Rusting the crevices of

The mind.

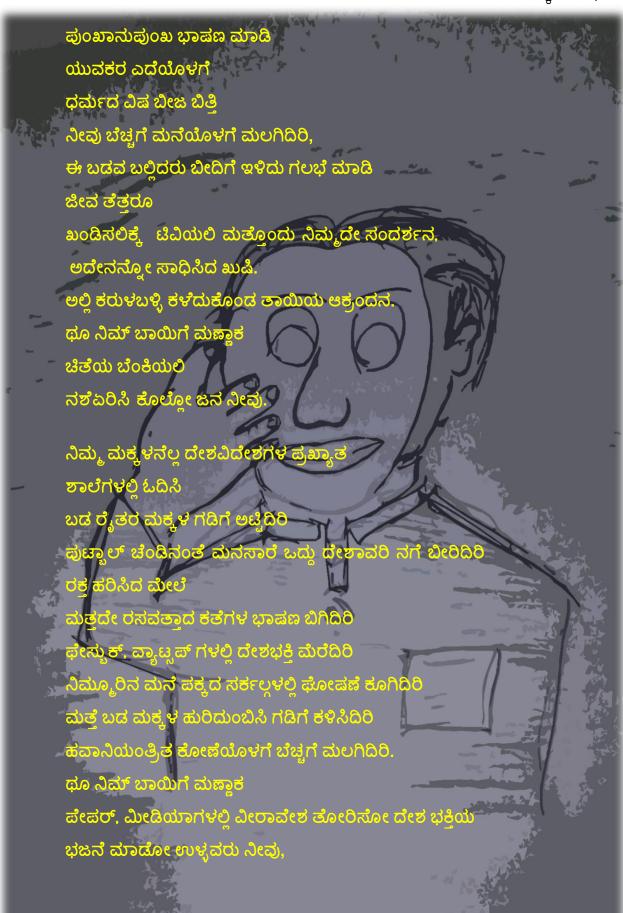
No balance to weigh?
No counter to discard?
Diminishing our persona,
It simply burdens!!

Let fresh breeze blow
Allowing a rejuvenation.
Past is a stale dish
And memories are fossils.
Breathe the freshness of
TODAY.

Lest they come useless
As time always frolics.
It sweeps cobwebs.
Let it soothe the past
Not at the cost of present.

ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಉಸುರುವ ಹಸಿ ಹಸಿಯಾದ ಸತ್ಯದ ತುಣುಕು, ಧುತ್ತೆಂದು ಹೊಳೆಯುತ್ತಲೇ ಮಾಯವಾಗುವ ಮಂದಹಾಸದ ಕೋಲ್ಮಂಚು, ನನ್ನೊಳಗನ್ನು ನಾ ಬಗೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲರುವ ಹೊಂಗಿರಣ, ಅಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿಯವರೆಗೆ ಎರಕ ಹೊಯ್ದಟ್ಟ ಸ್ವಂತಿಕೆಯ ಅಪ್ಪಟ ಛಾಯೆ, ಕೆಣಕುತ್ತಲೇ ಜೂಟಾಟವಾಡುವ ಅಂತರಂಗದ ಕನ್ನಡಿಯ ಪ್ರತಿಜಂಬ, ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ, ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಮಿಸುಕಾಟಕ್ಕೆ ದೊರೆತ ಅನನ್ಯ ಉತ್ತರ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿ ನಾ ತಣ್ಣಗೆ ಅದಕೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ!

ಸುಖ–ದುಃಖ, ನೋವು–ನಅವು, ಆಕ್ರೋಶ–ಆವೇಶ, ಉದ್ವೇಗ–ನಿಟ್ಟುಸಿರು ನೂರಾರು ಭಾವತೀವ್ರತೆಗಳನು ಬೊಗಸೆಯಅ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟ ರಸಘಳಗೆ, ಆರ್ಕಿಮಿಡೀಸನ ಯುರೇಕಾದ ಬೆನ್ನತ್ತಿ ಓಡಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದ ಮಗುಮನಸ್ಸಿನ ಮುಗ್ಧತೆ, ಕಾಡಿದ್ದು, ಬೇಡಿದ್ದು, ತೋಚಿದ್ದು, ತೋಡಿದ್ದು, ಕಲ್ಪಸಿದ್ದು, ಹಾಡಿದ್ದು, ಮೂಡಿದ್ದು, ಹಂಬಅಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲವನೂ ಕಕ್ಕಿ ಹಗುರಾದ ಅಮೃತಘಳಗೆ, ಗುಂಗು, ಗೀಳು, ನೆನಮ, ದ್ವಂದ್ವ, ತುಮುಲಗಳ ಬಲೆಯಿಂದ ಮೈಕೊಡವಿಕೊಂಡು ಪುಟದೆದ್ದ ಹಡೆದ ಸುಖದ ಧನ್ಯತೆ, ಕಲಸಿ ಹೋದ ಸಕಲ ಭಾವ–ಬಣ್ಣಗಳನು ಒಟ್ಟಂದಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಖುಷಿಪಟ್ಟ ಕವಿಯೆಂಬ ಕಸುಖುಗಾರಿಕೆಯ ಭ್ರಾಂತಿ! ಹೆಸರಿಟ್ಟೆ ನಾ ತಣ್ಣಗೆ ಅದಕೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ!

ನೂರಾರು ತರಲೆ ತಾಪತ್ರಯಗಳ ಗೋಜಅನ ಸಂತೆಯ ಸರಕೊಳಗೆ ಕಳೆದು ಹೋಗದೆ ಜಾಗೃತಿಗೊಳಸಿದ ಎಜ್ಜೆರಿಕೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಆಲೋಚನಾ ನಿರರ್ಗಳತೆಗೆ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಒರೆಗಲ್ಲು, ಭಯಮುಕ್ತತೆಯ ಕಅಸಿದ ದಿವ್ಯ ಗುರುವು, ಜೀವನದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನೆಲ್ಲ ಅಳೆದು ತೂಗಿದರೂ ತನ್ನತನವ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡ ಒಳಮನಸಿನ ಸೋಜಿಗದ ಮಾಯಾವಿ, ಐಜ್ಜಿಟ್ಟರೂ ಐಜ್ಜಿಡಲಾರೆ; ಅದುಮಿಟ್ಟರೂ ಅದುಮಿಡಲಾರೆ ಐಟ್ಟಬಯಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವೆ ಬೆತ್ತಲೆ ಜಗತ್ತಿನ ನಡುವೆ ಇದರ ದೆಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಹೆಸರಿಟ್ಟೆ ನಾ ತಣ್ಣಗೆ ಅದಕೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ!

ವ್ಯಕ್ತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದ ಕವಲುದಾರಿಯದು, ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದ ಕಾಲುದಾರಿಯ ಏಕಾಂತದ ಸುಖವಿದು, ವ್ಯಷ್ಟಿ ಸಮಷ್ಟಿಗಳ ಬೆಸೆವ ಸಾಕ್ಷಿಪ್ರಜ್ಞೆಯದು; ಸೂತ್ರಧಾರನಿದು ಅನಾಮಿಕರೊಂದಿಗಿನ ಹೃದಯಸಂವಾದವಿದು, ಎಲ್ಲರೊಳಗೊಂದಾಗುವ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಅಂತರಂಗದ ಪುಟವಿದು, ಹೆಸರಿಟ್ಟೆ ನಾ ತಣ್ಣಗೆ ಅದಕೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ! ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಭಾವವಿಲಾಸದ ಮೆರವಣೆಗೆಯ ಕೀರ್ತಿಶನಿಯ ವೈಭವದ ಬೆನ್ನಿಗೇ ಕಾಣಿಸಿದೆಯಲ್ಲ ಅಂಕಪರದೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ! ನೀ ಮಾಯೆಯೊಳಗೋ? ನಿನ್ನೊಳು ಮಾಯೆಯೋ? ಚುಜ್ಜಿ ಐಟ್ಟತಲ್ಲ ಸೂಜಿಯ ಮೊನಜಿನಂತೆ ಆಗ ಶೇಷಪ್ರಶ್ನೆಯನೊಂದು ಹೀಗೆ ಎದೆಗೆ ಊರಿ ಅಂತರ್ಧಾನವಾಗುತಿದೆಯಲ್ಲ, ದೊರೆತ ಉತ್ತರವೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಸಿದ ಮಾಂತ್ರಿಕನ ಕೈಅ ವೃಥಾ ಬಂದಿಯಾದೆನಲ್ಲ, ಹೇಳ ಈಗ ಒಗಟು ಐಡಿಸುವವರಾರು? ಸಿಕ್ಕು ಕದಅಸುವರಾರು? ಕತ್ತಲೆಯ ಗವಿಯೊಳಗೆ ದೀವಟಗೆ ಹಿಡಿದು ದಾರಿ ತೋರುವರಾರು?

ಕನಸುಗಳ ಬೆನ್ನೇರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆ?

-ಜನಾರ್ಧನ್ ಜಿ. ಎನ್., ಬೆಂಗಳೂರು

ಆತ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಕನಸುಗಾರ. ಹಗಲುಗನಸು ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದೇನೋ ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸಾಧಿಸುವೆನೆಂದು,ಎಲ್ಲರ ಮಧ್ಯೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆತನ ಬಯಕೆ.

ಹೋಬಳಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ ಯಲ್ಲಿ ಫೇಲಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ನಿರಾಕರಿಸಿ ಕೊಂಡಾತ. ಮೊದಲ ಎರಡು ಟೆಸ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಅಂಕ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದವನು ಆತ.ನಂತರ ಎಸ್ ಎಸ್ ಎಲ್ ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಆ ಶಾಲೆಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ರಾಂಕ್ ಪಡೆದದ್ದು ಇನ್ನೂ ಹಸಿ ಹಸಿ ನೆನಪು.

ತಂದೆ ತಾಯಿಗೆ ಆತ ಇದೇ ಓದಬೇಕು ಎಂಬ ಹಂಬಲವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದುವನು ಎಂಬ ಖುಷಿ ಇತ್ತು. ಏನೇ ಓದಲಿ ಓದಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಾಯಿಯ ಬೆಂಬಲವೂ ಇತ್ತು. ಈತನಿಗೂ ಇದೇ ಓದಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ನೊಬ್ಬ ಪಿಯು ಸಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದನೆಂದು ಈತನೂ ಸೇರಿದ.

ಪಿ ಯು ಸಿ ಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಓದಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿದ್ದ. ಶಿಕ್ಷಕರ ನೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ. ಕೋಚೆಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ನ ಭೌತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಈತನಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ಅವರೂ ಕೂಡ ಈತನನ್ನು ಮಗನಂತೆ ಕಂಡರು. ೨೦ ಸಾವಿರ ಇದ್ದ ಫೀಸ್ ನಲ್ಲಿ ಈತನಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದು ಕೇವಲ ೫ ಸಾವಿರ. ಅದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಭೌತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟ.

ಒಮ್ಮೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಏನಾಗಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಫಟ್ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದ. ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಅನಿಸುತ್ತ ಆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

ವಿಶ್ವದ ವಿಸ್ತಾರ ವನ್ನು ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಆಗದೆ ಅಬ್ಬಾ ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದ್ದ. ಭೂಮಿ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಪರಿಭ್ರಮಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಎಂದಾದರೆ,ತಾನು ಬೆಳಕಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೊ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಭ್ರಮಣ ಅವಧಿ ಇರುವ ಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪೂರೈಸಿ ವಾಪಸ್ ಬಂದರೆ ತನ್ನ ವಯಸ್ಕರು ಈತನಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡವರಾಗಿ ತಾನು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವನೇ ಆಗಿ ಉಳಿದಿರ ಬಹುದು ಎಂದು ಏನೇನೊ ಉಹಿಸಿಕೊಂಡು ಖುಷಿ ಪಟ್ಟಿದ್ದ.

ಪಿ ಯು ಸಿ ನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಕ ಬಂದವು. ಈತನಿಗೆ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಎಂ ಎಸ್ಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ, ಭೌತ ಶಾಸ್ತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ. ಆದರೆ ಭೌತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಶಿಕ್ಷಕರೇ, ಎಂ ಎಸ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ತನ್ನಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕ ನಾಗಬೇಕಷ್ಟೆ. ಇಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಕ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು

ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ಈತನಿಗೂ ಅವರ ಸಲಹೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಕ ಎಂದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಮೆಡಿಕಲ್.. ಅಷ್ಟೇನಾ ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಇಷ್ಟ-ಕಷ್ಟ ವಿಲ್ಲದೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಕ ದೊಂದಿಗೆ ಪೂರೈಸಿ, ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೂ ಸೇರಿದ. ಅವನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೇನೋ ಆಸೆ ತುಮುಲಗಳು. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿ ಹೋದವು. ಮಾನಸಿಕ ತುಮುಲಗಳಂತೂ ಈತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

ತನ್ನ ಆಸೆಗಳೇನು ? ತಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸದಾ ಆತನನ್ನು ಬೆಂಬಿಡದೆ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೂ ತಾನು ಆತ್ಮದ್ರೋಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತಿರುವೆನೆಂದು ಅರಿಯಲು ಅಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಮಾನಸಿಕ ತುಮುಲ ವನ್ನು ಅನುಭವಿಸ ಬೇಕಾಯಿತು.

ಈಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆತನ ಬದುಕಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ತಿರುವಿನ ಬಿಂದು!

ಈಗ ಮತ್ತೆ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದಂತೆ ಭೌತ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಈತನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ, ಭೌತ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಪ್ಪಿದ್ದಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಶುಭವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸೋಣವೇ ?

To Chew or Swallow Whole: The Problem with Simplification

-Malavika Rajnarayan

My mother would sometimes ask me when I was a child what she should cook for our meal and I would respond saying, "Something easy". I was unfortunately not referring to her job being easy, but my job of eating, being made easy. Rotis and vegetables invariably required more effort in tearing, picking up and chewing than simple rasam and rice. Thankfully, my mother didn't fulfil my demands often.

There is a general practice of making things simple for children so that they will understand. This also applies to new concepts being offered to adults. They ask for an explanation, and if the explanation is not "understood" they ask for a simplified version. The way in which knowledge is sought is very similar to a consumer transaction, where the consumer is only satisfied if they "receive" something that fulfils their expectations. If there is an expectation of any new knowledge, how can it be new? The consumer is rarely willing to return with just a whiff, without knowing how it looks, where it was made and actually touching and

In this regard, a few lines I read by Rabindranath Tagore reminded me very much of an approach that I believe many people of my grandmother's generation followed.

"In our childhood we read every available book from one end to the other; and both what we understood and what we did not, went on working within us. That is how the world itself reacts on the child consciousness. The child makes its own what it understands, while that which is beyond leads it on a step forward".

I distinctly remember my own grandmother saying something very close

to "keeps on working within you" in the context of teaching music, and consciously kept a fair amount of complexity in her lessons. She probably felt that even though a child may not be able to capture all of the nuances and essences of a particular lesson, it was essential for them to be exposed to them repeatedly. There are so many things she spoke of when I was a child, the nuanced layers of which I am only able to discover today. There is a profound sense of value and belief that these discoveries instil in the path of learning; while also magically extending that conversation between teacher and student into a space and time that is independent of physical presence.

This is the power that the arts carry; and its potential can be tapped to enrich the learning experience. The arts work a lot like embedded system technologies – they offer wonderful experiences that make it look effortless and simple, but in actual fact, reveal many complex functions when they are examined closely. How deep one wants to delve into those complexities is entirely up to the learner, but they must neither be denied the possibility, nor be limited by time.

Keep-off the breads and beliefs, muffins and morals Cause its stinking your growth.

Those are the age-old principles and stagnant patterns Rupturing the mankind.

I promise, you will encounter the lump of rotten rules When you engrave the buried history, closely. The soul of your thought tree turned gangrenous, Now, Amputate it.

Sculpt your notions carefully, etch off the hampering ones
With an earnest desire to live as humane
Let the new generation of cells and ideas grow within,
Inside you, from the beginning
Jump into the minds and stories of new and known world
Embrace them, with a dew amusement.
Smell the joy of tender buds and thoughts, dreams and dimensions,
As, you never envisaged it.

I alarm you, the danger of taking things granted As the new born can decay again.

Beef-up your selfish soul, with empathy and sympathy Let it grow healthier.

Beware, of the rigors of your path is rigid and robust But you, have to walk.

Miles and meters you have passed, learning the life With Wide-eyes and folded hands.

Now, you have sprung up from a selfish-crab,

To a farmed piece of cosmos.

Spread and sprinkle around, to souls that are near and dear As you, were designed to create.

For details contact:

Name	Mail id
Raghavendra Herle G.	RAGHAVENDRA.HERLE@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Showrish Kudkuli	SHOWRISH.KUDKULI@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Ramachandra Bhat	BRBHAT@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Benny Mathews	BENNY.MATHEWS@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Chikkaveeresha S. V.	CHIKKAVEERESHA.V@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Lakshmidevi	LAKSHMIDEVI@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Gopalakrishna Induguli	GOPALAKRISHNA@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Yathiraj Sharma	YATHIRAJ.SHARMA@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Naganand GV	NAGANANDA.GV@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Dinesh SK	DINESH.SK@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Ravi B T	RAVI@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Niranjan Sarvade	Niranjan.sarvade@azimpremjifoundation.org
Sudharshan	SUDHARSHAN.K@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Shivaji	SHIVAJI.GANPATRAO@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Lohit	LOHITASHWA.CHAMANOOR@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Giridhar Vaidya	GIRIDHARA.VAIDYA@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Muzamimml	MUZAMMIL.MAHALDAR@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Shivakumara Swamy	SHIVAKUMARA.SWAMY@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Shivukumar	SHIVUKUMAR@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Gangadhar.Swamy	GANGADHAR.SWAMY@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Pradeep.Kumar	PRADEEP.KUMAR@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Swathi Subramanya	SWATHI.SUBRAMANYA@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Ravi B. T	RAVI@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG
Gundappa Katekar	GUNDAPPA.KATEKAR@AZIMPREMJIFOUNDATION.ORG